

VAŠE CESTY K BEZPEČÍ



Snažíme se vám poradit, jak se zachovat při
mimořádných událostech



inzerát

Úvodní slovo

Vážení spoluobčané,

Hasičský záchranný sbor Jm kraje ve spolupráci s Diecézní charitou Brno a několika významnými realitními kanceláři, působícími na území našeho kraje, připravil pro Vás, nové majitele bytů nebo rodinných domů, několik stránek užitečných rad o tom, jak čelit nepříjemným nebo i nebezpečným událostem v domácnosti. Doporučujeme Vám, abyste si tuto brožurku uložili doma na místě, kde ji, v případě nouze, snadno naleznete. Informujte také ostatní členy Vaší domácnosti o obsahu této publikace, aby v případě mimořádné události každý věděl, jak se má správně zachovat. Naším hlavním cílem je poradit Vám, jak předcházet mimořádným událostem, které mohou Vaši domácnost postihnout, případně jak je řešit, pokud nastanou. Všechna témata, která dále naleznete, jsou rady a doporučení odborníků od hasičů nebo policie (s níž úzce spolupracujeme ve společném projektu „Vaše cesty k bezpečí!“), se kterými se v současné době můžete setkat i např. v podobě letáků formátu A4 na nástěnkách Vašich obecních úřadů.

Publikace navíc obsahuje i důležité informace, týkající se nových předpisů a požadavků na vybavenost domácnosti v oblasti požární ochrany staveb (hlásiče požáru, hasicí přístroje). Pokud Vás zde uvedené informace zaujmou a budete se chtít dovědět více, naleznete mnoho dalších témat na webu HZS Jm kraje www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpeci. Zde jsou pro Vás připraveny další rady našich „chytrých blondýnek“, a to nejen z oblasti ochrany obyvatelstva a požární prevence, ale i bezpečnosti občana a prevence kriminality. Tyto i další materiály si můžete také z našeho webu stáhnout nebo vytisknout a uložit si společně s touto brožurkou. Přejeme Vám příjemné bydlení v novém domově a doufáme, že mimořádné události se Vám vyhnou. Pokud některá z dále popsanych situací nastane, věříme, že s našimi radami budete připraveni a následky nebudou vážné.

mjr. Mgr. Miroslav Menšík
za kolektiv autorů

Mgr. František Bublan
za Diecézní charitu Brno

Jak správně nahlásit mimořádnou událost?

Každý z nás se může dostat do situace, kdy se stane svědkem nebo přímým účastníkem nějaké události, která ohrožuje naše zdraví, život, majetek nebo bezpečnost. Nabízíme několik rad, jak se zachovat v okamžiku, kdy je třeba přivolat pomoc.



Kdy které číslo volat?

Pro nejrychlejší vyřízení události volejte složku, která má k dané situaci nejbližší:

150 Hasiči

požár, výbuch, živelní pohroma, únik nebezpečných látek, technické havárie, vyprošťování osob, atd.

155 Zdravotnická záchranná služba

náhlé ohrožení života nebo zdraví osob.

158 Policie ČR

krádež, násilí, nález mrtvé osoby, závažná dopravní nehoda, nález podezřelého předmětu, atd.

156 Městská (obecní) policie

vandalismus, drobná kriminalita, špatné parkování ohrožující bezpečnost, rušení nočního klidu, atd.

112 Jednotné evropské číslo tísňového volání

při závažnějších mimořádných událostech, potřebujete-li pomoc více složek. Obsluhující operátoři hovoří běžnými světovými jazyky, linku provozuje Hasičský záchranný sbor.

Na všechna čísla lze volat 24 hod. denně. Linky jsou pro volajícího bezplatné a dá se na ně volat i z mobilních telefonů bez kreditu a SIM karty. Pozor, zneužití tísňových linek je trestným činem. Díky moderní technologii lze volajícího dohledat. Linky tísňového volání jsou zřízeny pouze pro přijetí stavu nouze. Záchranáři, kteří jsou vázáni na řešení neexistující události, mohou chybět jinde! Pokud zavoláte na špatné číslo, nic se neděje. Jednotlivé složky si volání předají mezi sebou. Jen budete muset třeba opakovat stejné informace, které jste již před chvílí říkali jinému operátorovi.

Jak správně nahlásit událost?

Než zavoláte na tísňové číslo, udělejte vše pro své vlastní bezpečí (dostatečná vzdálenost od požáru nebo místa nehody)! Uklidněte se, zorientujte se v okolí (operátor bude chtít vědět, kde se přesně událost stala). Během hovoru se snažte mluvit pomalu, klidně a srozumitelně.

Operátorovi nahlaste:

CO SE STALO

popis události, rozsah, počet postižených nebo ohrožených osob:

„Hlásím požár bytu ve 4. patře panelového domu, dům má 8 pater.“

KDE SE TO STALO

pokud možno přesná adresa nebo popis místa události:
„V Brně-Lišni na Vlkově ulici číslo 90.“

(Vzhledem ke shodným názvům ulic v mnoha obcích ČR je nutné uvádět i název obce, ve které se nacházíte, popř. i okres!)

KDO VOLÁ

jméno a kontakt na volajícího:

„Jmenuji se Lea Bauerová, moje telefonní číslo je...“

Nezavěšujte, je možné, že operátor bude mít další dotazy. Po ukončení hovoru nevypínejte telefon. Operátor může volat zpět pro ověření nebo upřesnění údajů!



Co udělat, když zazní sirény?

V České republice je zaveden systém varování obyvatelstva, který pokrývá téměř 100 % všech trvale osídlených oblastí naší země. Je tvořen převážně sirénami a obecními rozhlasy. Některé sirény (elektronické) „umějí mluvit“, tj. po zaznění signálu je automaticky sdělena tísňová informace. Obdobně to platí i pro některé obecní rozhlasy (plní funkci místních informačních systémů). Většina sirén je však staršího typu (rotační), pouze „houkají“ a po zaznění signálu není možné prostřednictvím sirény sdělit obyvatelům obce druh ohrožení. Proto je důležité umět rozlišovat jednotlivé druhy signálů.

Jaké druhy signálu můžete slyšet

Všeobecná výstraha – signál oznamuje hrozící nebezpečí a může zaznít v kteroukoli denní i noční dobu. Signál „Všeobecná výstraha“ je **kolísavý tón po dobu 140 sekund** a může zaznít 3x po sobě. U „mluvících“ sirén následuje informace o druhu ohrožení. Tísňová informace zazní po odeznění signálu v obecním rozhlase, vysílají ji radiovozy policie/hasičů nebo také zazní v televizi a rozhlase.

Zkouška sirén – tento signál uslyšíte nejčastěji, a to každou první středu v měsíci ve 12.00 hodin. Ověřuje se jím funkčnost systému a také slyšitelnost sirén. Pokud v tuto dobu neslyšíte „svoji“ sirénu v místě Vašeho bydliště, nahlaste to na příslušný obecní úřad nebo hasičům. Signál „Zkouška sirén“ je **nepřerušovaný tón sirény po dobu 140 sekund**. U „mluvících“ sirén a v některých obecních rozhlasech je doplněn informací „**Zkouška sirén**“. Zkouška sirén není varovným signálem!

Požární poplach – tento signál slouží pouze ke svolání jednotek požární ochrany k výjezdu na zásah. Signál „**Požární poplach**“ je **1x přerušovaný tón po dobu 60 sekund**, u elektronické sirény **napodobující zvuk trubky HÓ-ŘÍ, HÓ-ŘÍ**. Požární poplach také není varovným signálem! Při tomto signálu doporučujeme pouze zjistit, jestli se případný požár nebo jiná mimořádná událost neděje ve Vašem bezprostředním okolí. Jak skutečně jednotlivé signály znějí, si můžete vyzkoušet na www.firebrno.cz/jak-zni-sirena.

Jak se zachovat po spuštění varovného signálu „Všeobecná výstraha“

Vyhledat úkryt

Především se okamžitě snažte najít úkryt v jakékoli blízké zděné budově (i tehdy, jedete-li autem, zastavte a vyhledejte úkryt). Budova, do které se ukryjete, musí mít uzavíratelné prostory. Dejte přednost místnostem

ve středu budovy bez oken, vyhněte se sklepním prostorům. Některé chemické látky jsou těžší než vzduch a místo pod úrovní terénu by bylo životu nebezpečné. Pokud se nacházíte v cizím prostředí, nebojte se požádat kohokoli o pomoc a vpuštění do budovy. A naopak – poskytněte vlastní úkryt všem, kteří jej potřebují. Pozor – v některých případech se do budov neukryvejte! V případě hrozby povodně najdete vhodné vyvýšené místo (kopec, úbočí kopce). Volné prostranství využijte i např. při rozsáhlém (např. lesním) požáru, sesuvu půdy, zemětřesení atp.



Zodolnit úkryt

Místnost, ve které se ukryjete, je třeba co nejlépe izolovat od okolního prostředí. To je důležité zvláště při úniku chemických nebo radioaktivních látek. Především zavřete dveře a okna. Vypněte větrání či klimatizaci a ucpěte ventilační otvory a okenní rámy. Nezapomeňte utěsnit i otvor pod dveřmi do místnosti. Použijte k tomu izolační pásy nebo např. deky. Pokud nemáte jinou možnost, použijte k ucpání vlastní oblečení.

Zajistit si informace

Co nejdříve se snažte zjistit, jaký druh nebezpečí hrozí. V žádném případě zbytečně netelefonujte, především ne na tísňové linky. V případě rozsáhlé mimořádné události se vše důležité dozvíte z televize a rádia (především ČT 1 a ČRo 1), popř. z obecního rozhlasu nebo od zasahujících záchranářů. Dále postupujte podle pokynů z TV a rádií nebo zasahujících záchranářů.



Improvizované ukrytí – kde a jak se ukryt v případě nebezpečí?

Uslyšíte-li varovný signál "Všeobecná výstraha", okamžitě hledejte nejbližší možný úkryt.

Případ 1 – VZDUCH např. únik nebezpečných látek, živelná pohroma (mimo Případ 2)

Jediný vhodný úkryt před většinou možných druhů nebezpečí, která přicházejí VZDUCHEM je pevná budova s uzavíratelnými okny a dveřmi. Jako úkryt rozhodně nemůže sloužit automobil nebo jiný dopravní prostředek. Můžete jej použít k rychlému přesunu k úkrytu. Při výběru budovy dejte přednost takové, která má více než jedno podlaží a více než jednu místnost. Zvláště při úniku nebezpečných látek je důležité ukryt se v nadzemním podlaží. Pokud je patrné, ze které strany vane vítr, ukryjte se v místnosti na závětrné straně, kde nebudou okna přímo vystavena vlivu proudění vzduchu s nebezpečnou látkou. Nebezpečím mohou být i samotné povětrnostní jevy – např. blesky, náhlý přívalový déšť, kroupy, tornádo apod. V těchto případech může být nebezpečné ukrytí v budově těsně pod střechem. Ukryjte se v nižších patrech budovy a držte se ve větší vzdálenosti od oken. Při hrozbě úniku nebezpečných látek je třeba vybraný úkryt upravit tak, aby nedošlo k průniku ohrožující látky dovnitř. V místnosti, kde se ukrýváte, je třeba uzavřít okna a dveře, vypnout větrací přístroje, utěsnit všechny otvory, zejména vývody větrání a klimatizace, dále utěsnit rámy oken a dveří a zkontrolovat uzavření všech dalších oken a dveří v budově.



Nezapomeňte na utěsnění klíčové dírký a zejména otvoru pod dveřmi do místnosti. K utěsnění použijte lepicí pásky, namočené kusy látky (deky, prostěradla). Zvláštním případem je únik radioaktivních látek, kdy je nutné vyhledat místnost nejlépe v suterénu, bez oken, která má co nejsilnější stěny, okna a dveře by měly být překryty naskládanými cihlami, pytli s pískem, deskami, plechem nebo jinými neprostupnými materiály.

Případ 2 – VODA např. povodeň, sesuv, kaverna

Zcela odlišné ukrytí je třeba vyhledat, když nebezpečí přináší VODA. Nejčastějším nebezpečím u nás je povodeň, kdy je nutné vyhledat úkryt na vyvýšeném místě v okolí. Pozor na osamělé vyvýšeniny v rovinatém terénu – voda Vám může odříznout cestu a uvěznit Vás. Pokud jsou povodně doprovázeny dešterující deštěm, může dojít na nestabilních svazích k sesuvu, proto se vyhněte úkrytu pod prudkými svahy. V případě zvláštní povodně (přítalová vlna v důsledku poškození hráz vodního díla) je nutné okamžitě vyhledat co nejvyšší místo v terénu a co nejrychleji se tam přemístit. V tomto případě je Váš život ohrožen nejvíce a jde o minuty.



Případ 3 – OHEŇ např. požár v budově, lesní požár

V případě nebezpečí, které Vám hrozí od OHNĚ, je důležité se vzdálit kamkoli, kde budete z dosahu jak ohně samotného, tak i žáru a zplodin hoření. Pokud jste v budově, pokuste se dostat ven přes prostory, které nejsou požárem zasázeny. Máte-li odříznutou cestu ven, zůstaňte v bezpečné místnosti a zamezte přístupu vzduchu k ohni, případně ustupujte do vyšších podlaží nebo na střechu. Pouze ve zcela nevyhnutelném případě, kdy Vás oheň bezprostředně ohrožuje v nižším nadzemním podlaží, se pokuste dostat ven oknem. Jste-li ohroženi požárem ve volné krajině, vždy se snažte uniknout ve směru kolmém na směr větru tak, aby Vás kromě plamenů neohrožily zplodiny hoření. Jste-li daleko od obydlených míst, ukryjte se u nejbližšího vodního toku nebo alespoň v otevřené krajině, kde máte přehled o šíření požáru. V kritické situaci se pokuste i např. přeplovat vodní tok nebo rybník.

Jak správně postupovat při evakuaci?

Kdo rozhoduje o připravované evakuaci?

Evakuace je souhrnem opatření pro rychlé, bezpečné a účinné přemístění osob, zvířat a majetku z ohroženého objektu nebo oblasti do prostoru, kde nebezpečí nehrozí. Evakuaci je oprávněn nařídit (v rámci svých kompetencí) velitel zásahu při záchranných pracích, zaměstnavatel pro svůj objekt, starosta obce v rámci území své obce, starosta obce s rozšířenou působností pro svůj správní obvod ORP a hejtmán kraje pro část území svého kraje.

Jak se dozvíte o připravované evakuaci?

Hrozí-li nebezpečí z prodlení – např. hrozba výbuchu, úniku nebezpečné látky, destrukce objektu, přívalová vlna při zvláštní povodni – dozvíte se z místního rozhlasu, není-li zřízen, tak z radiovozů policie/městské policie, od zaměstnavatele či správce objektu. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení – např. přirozená povodeň, dlouhodobý kolaps dodávek energií – kromě výše uvedených způsobů se dozvíte také z médií, zvl. z Českého rozhlasu.



Jak správně postupovat při krátkodobém opuštění domácnosti/objektu?

Pokud lze předpokládat, že se budete moci vrátit do svého domova/kanceláře již za několik hodin, postupujte takto:

- vypněte všechny plynové a elektrické spotřebiče, které máte v provozu,
- elektrické spotřebiče odpojte ze zásuvky (mimo ledničky a mrazničky),
- uhasťte otevřený oheň (krb, kamna, svíčky...),
- vypněte topení (plynový kotel),
- zhasněte před odchodem všechna světla,
- vezměte se sebou i svá domácí zvířata,
- uzamkněte byt/kancelář,
- ověřte, zda i ostatní v budově vědí o evakuaci,
- opusťte budovu podle únikového značení nebo podle pokynů toho, kdo evakuaci řídí.

Při opuštění budovy se chovejte klidně, pomáhajte osobám se sníženou pohyblivostí a po opuštění budovy se shromážděte na místě určeném k evidenci evakuovaných. Je nezbytné se zaevidovat, aby záchranáři při případné havárii po Vás nepátrali zbytečně v troskách budovy.

Jak správně postupovat při dlouhodobém opuštění domácnosti/objektu?

Při dlouhodobém opuštění domácnosti je Vaším nejdůležitějším úkolem si sbalit evakuační zavazadlo. Mimo to ale při dlouhodobé evakuaci také vypněte i hlavní uzávěr plynu a vody (v případě povodně i elektřiny) a na vchodové dveře bytu umístěte zprávu o tom, kdo, kdy a kam se evakuoval a kontakt, na kterém budete k zastižení. Toto platí zejména pro případ, kdy hodláte pobývat mimo oficiální místa, určená k nouzovému ubytování evakuovaných. Nemějte strach o Vaši domácnost, evakuovaná oblast bude hlídána policií či armádou a nepovolane osoby nebudou do této oblasti puštěny.



Co má obsahovat evakuační zavazadlo?

Co je evakuace a evakuační zavazadlo

Evakuace je souhrnem opatření pro rychlé, bezpečné a účinné přemístění osob, zvířat a majetku z ohroženého objektu nebo oblasti do prostoru, kde nebezpečí nehrozí.

Evakuační zavazadlo je batoh, kufr nebo taška s věcmi, které jsou nezbytné pro přechodné opuštění domova, které lze v okamžiku evakuace odhadnout na více než jeden den. Při evakuaci, resp. opuštění objektu na kratší dobu (např. nahlášení bomby v objektu, únik plynu nebo jiné nebezpečné látky) lze očekávat návrat během několika hodin, tudíž je evakuační zavazadlo zbytečné.



Jak by mělo vypadat evakuační zavazadlo

Pokud dojde k takovému druhu ohrožení, kdy je nutné na více než jeden den opustit domácnost, je třeba si připravit evakuační zavazadlo pro sebe i ostatní členy domácnosti. Platí zásada, že každá osoba by měla mít jen jedno zavazadlo (dospělí do 25 kg, děti do 10 kg), ideální je kufr na kolečkách, se kterým lze manipulovat jen jednou rukou, dále batoh (máte obě ruce volné), nebo taška. Nezapomeňte, že při přesunu se zavazadlem není vždy možné použít vlastní automobil (např. povodně).

Obsah evakuačního zavazadla

Pro snadnější zapamatování lze obsah zavazadla rozčlenit do několika logických skupin:

1. jídlo a pití + nádobí,
2. cennosti a dokumenty,
3. léky a hygiena,
4. oblečení a vybavení pro přespaní,
5. přístroje, nástroje a zábava.

První skupina

Do první skupiny patří zejména trvanlivé a dobře zabalené potraviny, pitná voda (vše na 2–3 dny pro každého člena domácnosti), krmivo pro domácí zvíře, které bere se sebou, hrnek nebo miska, příbor a otvírák na konzervy. V případě, že máte individuální dietetický režim (např. bezlepková dieta, vegetariánství apod.), počítejte s tím, že v místech náhradního ubytování s hromadným zajištěním stravování bude možné Vám vyjít vstříc jen v omezené míře. Mějte tedy své speciální potraviny s sebou v dostatečném množství.



Druhá skupina

Do druhé skupiny řadíme osobní dokumenty (rodný list, občanský průkaz, cestovní pas, kartu zdravotní pojišťovny), jiné důležité dokumenty (pojistné smlouvy, stavební spoření, smlouvy o investicích, akcie) a peníze v hotovosti + platební karty.



Třetí skupina

Ve třetí skupině nesmí chybět především pravidelně užívané léky nebo zdravotní pomůcky, také doporučujeme vitamíny a běžné doplňky stravy. Dále si vezměte běžné hygienické potřeby v přiměřeném množství.

Čtvrtá skupina

Čtvrtá skupina zahrnuje oblečení odpovídající danému ročnímu období, náhradní prádlo a obuv, spací pytel, karimatku, pláštěnku nebo deštník.



Pátá skupina

V páté skupině je důležitý především mobilní telefon s nabíječkou, FM rádio (stačí ve formě MP3 přehrávače, discmanu apod.) s nabíječkou nebo bateriemi, svítidla, zavrací nůž, žití, psací potřeby a dále předměty pro vyplnění volného času – knihy, hračky pro děti, společenské hry.



Jak balit evakuační zavazadlo

Je velmi pravděpodobné, že při vyhlášení evakuace budete v časové tísně a stresu. Při balení proto zvažujte priority. Obecně nejdůležitější jsou předměty, zařazené do druhé a třetí skupiny. Vše ostatní Vám může v případě nouze někdo v místě náhradního ubytování půjčit. Při balení se snažte využít co nejlépe omezený prostor zavazadla (ponožky do bot, konzervy do nádob apod.), pokud Vám zbude místo, přibalte věci, které jste ochotni půjčit nebo věnovat jiným (potravinu, oblečení, hračky...). Každé zavazadlo opatřete cedulkou se jménem, adresou a číslem mobilního telefonu majitele. Cedulku se jménem a adresou dejte do kapsy i malým dětem.



Jak se ochránit v zamořeném prostředí

Jestliže musíte překonat zamořený prostor, příp. je vyhlášena evakuace obyvatelstva ze zamořeného místa, můžete se chránit dvěma způsoby:

1. použitím prostředků individuální ochrany

- např. ochranné masky, ochranné oděvy apod.
- v současné době se však nepočítá s výdejem těchto prostředků obyvatelstvu v případě havárií nebezpečných chemických látek, můžete si je však pořídit ve specializovaných prodejnách

2. použitím prostředků improvizované ochrany

- pravděpodobnější způsob ochrany dýchacích cest a povrchu těla je použitím prostředků improvizované ochrany

Co to jsou prostředky improvizované ochrany

Jedná se prakticky o veškeré oděvní součásti a prostředky, které jsou dostupné v každé domácnosti.

1. Ochrana dýchacích cest

V první řadě musíte ochránit Vaše dýchací cesty (tzn. nos a ústa). K tomu použijte kus látky (přeložený kapesník, ručník, utěrka, apod.), kterou navlhčete:

- obyčejnou vodou
- v případě úniku čpavku přidejte kuchyňský ocet (1 lžice octu/1 litr vody)
- v případě úniku NL kyselé povahy přidejte živačící sodu (2 lžice sody/1 litr vody) Navlhčenou látku přiložte na nos a ústa a upevněte v zátylku šálou, či šátkem



2. Ochrana očí

Pro ochranu dýchacích cest následuje ochrana očí. K tomu použijte:

- brýle uzavřeného typu (lyžařské, potápěčské, plavecké, motocyklové)

- případné větrací průduchy přelepte lepicí páskou
- jestliže nemáte doma žádné brýle podobného typu, můžete použít obyčejný průhledný igelitový sáček, který přetáhnete přes hlavu a stáhnete tkanicí, příp. gumou u úrovni lícních kostí (nad nosem)

3. Ochrana hlavy

K ochraně hlavy použijte:

- čepici, kuklu, šálu, klobouk, šátek, apod.
- při jejich nasazování dbejte na to, aby vlasy byly úplně zakryty totéž platí i u čela, krku a uší



4. Ochrana povrchu těla

K ochraně povrchu těla můžete použít:

- kombinézu, kalhoty, sportovní soupravu atd., přes ně použijte např. pláštěnku do deště, příp. dlouhý kabát
- tyto oděvy dostatečně utěsněte u krku (použijte např. šálu), rukávů a nohavic (stáhněte např. provázek nebo gumou)

5. Ochrana rukou a nohou

Ruce můžete chránit:

- rukavicemi (pryžové, kožené)

Na ochranu nohou použijte:

- nejlépe vysoké boty (kozačky, holínky)

Celý povrch těla musí být zakrytý, žádné místo nesmí zůstat nekryté. Brýle a další ochranné prostředky co nejvíce utěsnit, rukávy a nohavice svázat provázek nebo gumičkou, více vrstev ochranného oděvu = vyšší ochrana.

Jak zabezpečit Vaši domácnost při odjezdu na dovolenou

Co zloděje přiláká

Období prázdnin a dovolené je ráj pro zloděje. Jaké jsou nejčastější chyby, které lidé před odjezdem na delší dovolenou dělají a čím také zároveň nahrávají zlodějům:

- zveřejnění termínu odjezdu a délky pobytu na dovolené (chlubení, já na to mám!)
- velké „divadlo“ při odjezdu (dlouhé nakládání auta, mnoho zavazadel)
- zatahování závěsů, rolet a žaluzií
- ponechání prádla na šňůře
- plná poštovní schránka
- neustále zavřená okna
- uschování klíčů pod rohožkou, v truhlících atd.
- v noci dlouhodobá tma v oknech
- ticho v domě nebo bytě
- neuklizené nářadí



Jak správně zabezpečit Vaši domácnost před vloupáním

Vstupní dveře do objektu

Rám a ostění dveří:

- ukotvení bezpečnostní zárubně
- v panelových bytech vylítí zárubní řídkým betonem proti roztažení

Dveře (dveřní křídla):

- proti vyražení – zpevnění celého obvodu dveří (např. pomocí kovového pásku)
- proti vyháčkování, zejména u dvoukřídlových dveří, použít např. západky, kolíky, vzpěry
- proti proražení nebo prokopnutí – oplechování dveřního křídla
- v ideálním případě instalace kvalitních bezpečnostních dveří

Závěsy a panty:

- křídlo dveří zavěšené na 3 pantech umístěných uvnitř bytu
- panty opatřit zarážkou proti vysazení

Zámky:

- použít kvalitní zámek s profilovou cylindrickou vložkou, která by měla být zakryta kováčím
- zámek opatřit bezpečnostním štítem
- použít vícebodový uzamykatelný systém po celém obvodu dveří



Poštovní schránky uvnitř panelových a obytných domů

- rekonstrukce vstupu
- oddělení poštovních schránek od dalších prostor objektu

Venkovní osvětlení:

- osvětlení vybavit čidlem na pohyb, které světlo automaticky rozsvítí

Doplňkové mechanické zabezpečení:

- přidavný zámek
- pojistný řetízek nebo vymezovač otevření dveří
- panoramatické kukátko

Okna, balkony a lodžie (zejména v přízemí)

- tvrzené nebo vrstvené skleněné výplně
- bezpečnostní folie
- mříže
- stahovací kovové rolety, žaluzie nebo okenice
- uzamykatelné uzávěry a kliky
- závěsy oken vybavené pojistkami proti vysazení
- zasklení balkonu a lodžii

Elektronické zabezpečení

- detektory s mikropínači (pohybové, destrukční, vibrační, infrazvukové, tepelné apod.)
- kamery a kamerové systémy
- signalizační zařízení
- ústředny s možností zaslání SMS zprávy o narušení

Co dále můžete udělat

- poproste někoho z Vaší rodiny, příp. dobrého kamaráda, který k Vám bude po dobu Vaší nepřítomnosti chodit (zalévání květin, větrání, apod.), nezapomeňte jej informovat o případném elektronickém bezpečnostním zařízení
- domluvte se s dobrým sousedem, který Vám bude vybírat poštu
- zadokumentujte si cenné věci (šperky, starožitnosti, známky, mince, atd.)
- запиšte si na papír výrobní čísla elektroniky (TV, rádia, počítače, apod.)



Jak správně zabezpečit Vaši domácnost před požárem

Jestliže odjízďíte na delší dovolenou, nezapomeňte:

- zkontrolovat, zda jsou vypnuty všechny elektrické spotřebiče (mimo ledničky, mrazničky a elektronického zabezpečení)
- zkontrolovat kamna, krb, plynový kotel (v létě vypnout, v zimě převést do režimu temperování domácnosti)
- uzavřít hlavní přívod vody
- elektrospotřebiče, u kterých to lze, zcela odpojit z elektrické sítě
- televizi odpojit i z antény
- zkontrolovat, zda jsou vypnuta světla a uzavřeny vodovodní kohoutky
- okna důkladně zavřít a zajistit

Ponechejte u sousedů nebo u známých rezervní klíče od bytu pro případ, že by došlo k požáru, příp. k jiné nemilé události. Sdělte jim také kontakt na Vás, abyste se mohli v případě potřeby urychleně vrátit domů.

Proč mít doma hlásiče požáru?

Co je hlásič požáru?

Existují hlásiče požáru, které se používají v rámci elektrické požární signalizace (EPS). Jejich využití je zejména ve výrobních a kancelářských prostorech, obchodních domech apod. Hlásiče jsou připojeny na specializovanou ústřednu, která přijímá signály a předává poplachový signál dál. Dále existují autonomní hlásiče požáru (kouře). Jedná se o jednoduché přístroje, které včas detekují vznikající požár a vyvolají poplach. Tyto hlásiče jsou určeny pro instalaci ve Vašich domácnostech. Není nutné připojení na ústřednu.

Jak vlastně hlásiče fungují?

Instalovaný autonomní hlásič požáru (dále jen AHP) reaguje např. na výskyt kouře spuštěním akustického poplachového signálu. Je napájen baterií, jejíž životnost je v průměru jeden rok (některé až 10 let). Je možné propojení více hlásičů s tím, že v případě výstražné reakce jednoho hlásiče, jsou zapnuty i hlásiče ostatní (např. čidlo reagující na kouř v garáži spustí čidlo u Vás v ložnici). Nákup hlásiče důrazně doporučujeme realizovat u specializovaného prodejce, výrobek musí odpovídat platným normám a mít označení „CE“.

Nejvhodnější místa pro jejich umístění

Instalace AHP je rychlá a jednoduchá, takže to zvládne prakticky každý. Stačí k tomu hmoždinky a běžné nářadí. Při jejich instalaci postupujte vždy podle návodu výrobce.

Vhodné umístění:

- v ideálním případě ve všech obytných místnostech + garáži
- v případě montáže jednoho hlásiče v bytě v centrální části bytu, kam ústí jednotlivé místnosti
- v místnosti doprostřed stropu, min. ve vzdálenosti 60 cm od stěny, ve výšce max. 6 m od podlahy v bytových domech, ubytovných apod. i ve společných prostorech každého podlaží domu
- v místech s předpokládaným vznikem požáru

Nevhodné umístění:

- prašné a vlhké prostory (kuchyně, koupelny)
- blízkost ventilátorů, tepelných zdrojů, svítidel nebo zdrojů tepla
- vrcholy půdních prostorů střech tvaru „A“
- prostory s vyšší koncentrací cigaretového kouře, výparů barev, rozpouštědel, výfukových plynů. Pozor na připálená jídla při vaření – méně kvalitní hlásiče reagují i na tyto zplodiny!!!

Desatero důvodů, proč si hlásič pořídit

1. včasná detekce vznikajícího požáru
2. upozornění pomocí zabudované sirény
3. možnost uhašení požáru v jeho zárodku
4. možnost včasné záchrany Vašeho života a majetku
5. napájení baterií (vhodné i pro prostory bez elektrické sítě)
6. možnost propojení vícero hlásičů
7. jednoduchá a rychlá instalace
8. dostupná pořizovací cena (cca od 200 Kč)
9. možnost výběru typu hlásiče dle Vaší potřeby
10. možnost jednoduše svépomocí provést kontrolu funkčnosti

Něco málo z našich právních předpisů

Na základě vyhlášky 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb, musí být domácnosti ve všech nových objektech (rodinné domy, byty v bytových domech, ubytovny, zdravotnická zařízení) od 1. 7. 2008 vybaveny autonomními hlásiči požáru (min. 1 kus hlásiče) a navíc rodinné domy přenosnými hasicími přístroji (min. 1 kus hasicího přístroje s hasicí schopností nejméně 34A). Tento požadavek se netýká staveb realizovaných před účinností této vyhlášky, avšak doporučujeme instalaci hlásičů i ve Vašich domácnostech!



Jaký hasicí přístroj na co použít

K čemu slouží hasicí přístroje

Hasicí přístroj je určen k hašení začínajícího požáru, tj. pro prvotní protipožární zásah. Obsahuje určitý druh hasiva a je opatřený zařízením, kterým se přístroj uvádí do činnosti.

Jakým hasicím přístrojem co hasit

Pěnový HP:

- **vhodný:** pevné hořlavé látky, benzín, nafta, minerální oleje a tuky
- **nevhodný:** hořlavé kapaliny mísící se s vodou, hořlavé plyny
- **nesmí se použít:** elektrická zařízení pod proudem, PVC, TV

Vodní HP

- **vhodný:** papír, dřevo a další pevné hořlavé látky, alkoholy
- **nevhodný:** benzín, nafta, líh, ředidlo, hořlavé plyny, cenné materiály (archivy)
- **nesmí se použít:** elektrická zařízení pod proudem, lehké a hořlavé alkalické kovy, látky prudce reagující s vodou (např. kyseliny), jedlé tuky a oleje

Práškový HP

- **vhodný:** plyny, benzín, nafta, oleje, pevné materiály, elektronika
- **nevhodný:** dřevo, uhlí, textil
- **nesmí se použít:** lehké a hořlavé alkalické kovy

Sněhový HP (CO₂)

- **vhodný:** elektrická zařízení pod proudem, hořlavé plyny a hořlavé kapaliny, jemná mechanika a elektronická zařízení
- **nevhodný:** pevné hořlavé látky typu dřeva, textil, uhlí
- **nesmí se použít:** lehké a hořlavé alkalické kovy, hořlavý prach, sypké látky

POZOR! Při potřísnění pokožky CO₂ hrozí nebezpečí vzniku omrzlin!

Halotronový HP

- Dá se použít pro hašení všech materiálů s výjimkou pevných žhnoucích látek.

Je vhodný k hašení automobilů, jemné mechaniky a elektroniky, počítačů, elektrických zařízení pod proudem, archivů a cenných materiálů.

POZOR! Nepoužívejte v uzavřených prostorech bez větrání – hrozí poškození Vašeho zdraví!

Do Vaší domácnosti doporučujeme použít:

práškový hasicí přístroj ABC

(tento je univerzální – dá se použít na pevné látky, kapaliny, plyny, elektřinu apod., nevýhodou je však jeho následné odstraňování).



Pamatujte!

Hasební zásah provádějte vždy po směru větru a hořící plochu haste od kraje. Hasicí přístroj lze použít opakovaně, proto po každém (i sebekratším) použití hasicího přístroje zajistíte jeho opětovné naplnění. V případě vzniku dalšího požáru se tak vyhnete komplikacím souvisejícím s nedostatkem hasiva.

Kontrola HP se provádí po každém jeho použití nebo při mechanickém poškození, jinak zpravidla 1× ročně odbornou firmou.

Něco málo z našich právních předpisů

Na základě vyhlášky 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb, musí být prostory ve všech nových objektech sloužících k bydlení (rodinné domy, stavby bytových domů, ubytovací zařízení a dále garáže) od 1. 7. 2008 vybaveny přenosnými hasicími přístroji s hasicí schopností min. 34A (tzn., že tento HP je předurčen k hašení pevných hořlavých látek a při zkoušce svým hasicím účinkem uhasí požár dřevěné hranice určitého rozměru). Tento požadavek se netýká staveb realizovaných před účinností této vyhlášky, avšak doporučujeme pořídit si hasicí přístroje i do Vaší domácnosti!

Požár v domácnosti

Otevřený oheň

Jednou z nejčastějších příčin požáru v domácnosti jsou činnosti, při kterých se využívá otevřený oheň (svařování, pálení plamenem, hořící svíčky, zábavná pyrotechnika apod.). Všechny tyto činnosti mají jedno společné, vyskytují se při nich zdroje tepla dostačující pro zapálení běžného hořlavého materiálu. Pamatujte, že hořící svíčka nebo prskavka je otevřený oheň a s jako takovým by se s ní mělo zacházet. Ještě ve vzdálenosti 8–10 cm od plamene svíčky teplota dosahuje 200 °C, což stačí k zapálení papíru, plastů, textilií a dalších předmětů, které ponecháte v blízkosti.

Při práci s otevřeným ohněm si proto pamatujte:

- Nenechávejte bez dozoru otevřený plamen plynového sporáku, krbu a dbejte zvýšené opatrnosti při vaření, aby nedocházelo ke vznícení připravovaných potravin.
- Zdroje otevřeného ohně jako jsou svíčky nebo teplomet nenechte hořet bez dozoru, umístěte je tak, aby nemohly zapálit materiály v okolí.
- Dbejte na dokonalé uhašení nedopalků cigaret, pozor na pokládání cigaret na hořlavý materiál. Velmi nebezpečné je pak kouření v posteli, zvláště pokud jste pod vlivem alkoholu nebo jiných drog.



- Skladujte hořlavé, výbušné a toxické látky pouze v určených množstvích a prostorách, mimo společné prostory obytných domů. Opatrně nakládejte s hořlavými kapalinami (benzín, nafta, barvy apod.).
- Když opouštíte domov, nezapomeňte zhasnout světlá, vypnout elektrické spotřebiče a plynový sporák, uhasit otevřený oheň (krb), zastavit vodu. Ujistěte se, že jsou zavřena okna a dveře.



Požáry způsobené dětmi

Děti mohou velmi často svým jednáním způsobit požár, neboť si při hře většinou neumí představit možné nebezpečí, které jim při tom hrozí. Velkým nebezpečím při založení požáru dětmi je jejich ohrožení na životě. Nedovedou totiž včas reagovat a plně rozpoznat vzniklé nebezpečí.

Rodiče by měli zejména:

- zamezit přístupu dětí k možným zdrojům otevřeného ohně, zápalkám, zapalovačům apod.,
- vysvětlit dětem nebezpečí, které jim hrozí při nesprávném zacházení se zábavnou pyrotechnikou a upozornit je na možnost způsobení požáru jejím nevhodným používáním,
- vysvětlit dětem zásady bezpečného používání předmětů v domácnosti jako jsou mikrovlnná trouba, krb, plynový sporák a další,
- varovat děti před kouřením nejenom ze zdravotního hlediska, ale také z pohledu požární ochrany. Odhozená zapálená cigareta nebo zápalka je častým zdrojem vzniku požáru,
- vysvětlit dětem zásady správného chování v mimořádné situaci – oznámení požáru na tísňovou linku, opuštění domácnosti atd.

Vytápění

Samostatnou kapitolou je vytápění, komíny a kouřovody. Mezi nejčastější závady v této oblasti patří:

- nedodržení bezpečné vzdálenosti 1 m od tělesa komínu
- neomítnutý komín, spáry v komíně
- nesprávně provedený prostup kouřovodu hořlavou stěnou
- nedodržení bezpečné vzdálenosti od topidla

Dle vyhlášky 111/1981 Sb. o povinnostech kominíků a uživatelů spotřebičů paliv, je nutné nechat si kominickou firmou zkontrolovat a vyčistit komín. U spotřebičů na tuhá paliva do 50 kW – 6x ročně, nad 50 kW 4x ročně, rekreační objekty nejméně 1x za rok. Plynná paliva do 50 kW výkonu s vložkou 2x ročně, bez vložky 6x ročně, s výkonem nad 50 kW 4x ročně. Nově postavené komíny musí být dle normy ČSN 73 4201, označeny identifikačním štítkem.

Při samotném užívání topidel bychom neměli zapomenout na dodržování několika bezpečnostních zásad:

- Při prvním zatopení v sezóně kotel a komín raději příliš nenamáhejte a topte méně intenzivně.
- Topidla nepodrobujte jakýmkoliv domácím „vylepšením“ nebo úpravám, zvyšuje se tím riziko vzniku požáru, výbuchu či jiného neštěstí.
- Dodržujte zásadu bezpečné vzdálenosti topidla od dalších předmětů v místnosti, stavebních konstrukcí a podlahových krytin.
- Topné těleso na pevná paliva zabezpečte ochrannou (nehořlavou) podložkou pod topidlem.
- Pokud máte plynové vytápění, dodržujte lhůty revizí plynových spotřebičů (zpravidla 1x za 3 roky) a pravidelně kontrolujte, zda správně fungují. Uživatelé plynové kotle musí minimálně jednou ročně zajistit kontrolu celého spalovacího procesu, čistotou hořáků počínaje a funkcí pojistkového ventilu či termostatu konče.
- Zabezpečte dostatečný přívod vzduchu.
- Pro topení nepoužívejte nic, co do kamen nepatří – např. biologický či jiný odpad (sláma, umělohmotné lahve apod.). Má to nejen nezanedbatelné ekologické důsledky, ale zvyšuje se i riziko poškození kotle, kamen, kouřovodu nebo komína, čímž roste také nebezpečí vzniku požáru.
- Kamna na pevná paliva nesmíte nikdy zapalovat pomocí vysoce hořlavých kapalin (např. benzinu), vždy hrozí vznícení hořlavých par a vážné zranění.
- Žhavý popel ukládejte na bezpečné místo, nejlépe do nehořlavých nádob.



Pamatujte, že zkontrolovaný a dobře vyčištěný a seřízený tepelný spotřebič přináší nejen spolehlivější provoz a požadovaný výkon, ale i významnou úsporu paliva.

Když přece jen dojde k požáru, snažte se, v první řadě, zachovat klid a nepodlehnout panice. Nejdříve chraňte život a zdraví, teprve potom majetek. Jestliže je to možné, snažte se požár uhasit nebo alespoň zabránit jeho dalšímu šíření. Využijte hasicí přístroje, hydrant na chodbě, kusy látek (z neumělých vláken) apod., dávejte si přitom pozor, aby vám oheň nezatarasil únikovou cestu. Nepokoušejte se požár zlikvidovat za každou cenu sami. Požár co nejdříve oznamte hasičům prostřednictvím tísňové linky 150 či 112. Pokud se v hořícím objektu nachází více osob, varujte je a snažte se jim pomoci (zejména dětem, starým a nemohoucím osobám). Při pohybu v zakouřeném prostoru si dávejte pozor, abyste se nenadýchali toxických zplodin hoření, držte se při zemi a dýchací cesty si chraňte navlhčenou rouškou z textilie (stačí kapesník). Hořící objekt co nejrychleji opusťte a přesuňte se do bezpečné vzdálenosti. Budte připraveni poskytnout pomoc zasahujícím hasičům.

Jaké hrozí nebezpečí v oblasti informačních technologií

Podvody

Počítačové podvody mohou mít různé podoby (podvodné aukce, snaha vylákat z lidí různé platby). Proslulé jsou především tzv. nigerijské podvody, kdy je důvěřivcům nabízen podíl z částky ve výši desítek milionů za pomoc s převodem peněz do zahraničí. Když vyhlédnutá oběť na něco podobného kývne, dostává se do nekonečného kolotoče nutnosti platit různé manipulační poplatky, úplatky, nečekané výdaje apod. Člověk tak neustále vkládá čím dál víc peněz, protože si nepřipouští, že by mohl předchozí investici prohrát (syndrom gamblera).

Obrana:

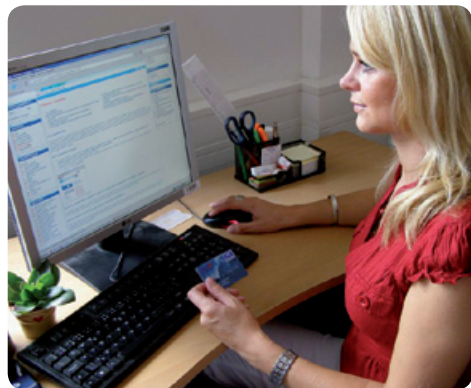
- obezřetnost
- ověřovat předkládaná tvrzení
- nenechat se zlákat nesmyslnými nabídkami

Phishing (nebo-li „lov informací“)

Jedná se o snahu vylákat z důvěřivého uživatele soukromé informace (např. přihlašovací jméno a heslo k bankovnímu účtu). Za využití falešných webových stránek nebo důvěryhodných příběhů (bezpečnostní ověření, selhání hardware) se hackeři dostanou k Vaším důvěrným informacím.

Obrana:

- maximální obezřetnost, zejména v oblasti internetového bankovníctví
- ověřovat informace
- využívat pouze oficiální informační kanály bank (např. neklikat na odkazy, které přijdou v e-mailu)
- nesdělovat citlivé informace (číslo účtu, PIN, heslo) na telefonický dotaz (může se jednat o „voice phishing“) hlídat si pravidelně stav svého bankovního účtu



Pomluva/hoax

Prostřednictvím elektronické pošty se mohou šířit různé pomluvy, např. řetězové dopisy o závadných potravinách v některých hypermarketech, zaručené zprávy o blížícím se krachu nějaké banky a nutnosti vybrat z bankomatu co největší hotovost. Na závěru každé z nich se zpravidla objeví: „Pošlete co nejvíce lidem.“ Podobným způsobem funguje tzv. hoax, vymyšlené zprávy senzačního charakteru, a na ně často navázané různé petice proti popisovanému jevu (např. případ „kotátka ve zkumavkách“).

Obrana:

- nepomáhat šíření nesmyslných nebo lživých zpráv, ověřovat informace
- jestliže se stanete obětí pomluvy, zatnête zuby a případ nerozmažávejte
- nepřipojovat se k pochybně vypadajícím peticím, slouží jen k získání údajů o Váš

Škodlivé kódy a viry

Patří k nejstarším nebezpečím. Z vandalských nástrojů, jejichž cílem bylo napadnout co nejvíce počítačů a smazat data, se vyvinuly nesmírně silné aplikace, které jsou schopné zjistit hesla k internetovému bankovníctví, provádět průmyslovou špiónáž, instalovat na počítač další nástroje apod. Příkladem mohou být tzv. dialery – programy, které modifikují volané číslo v případě internetového spojení realizovaného přes telefonní linku. Namísto několika korun za hodinu je spojení s internetem realizováno pomocí linky třeba na Kajmanských ostrovech a sazba je v řádu desítek korun za minutu.

Obrana:

- obezřetnost vyhýbat se nebezpečným webovým stránkám a zdrojům
- používat legální software
- používat kvalitní antivirový program Spam (nevyžádaná elektronická pošta) v dnešní době představuje 70–90 % celkového objemu veškeré elektronické pošty. Jedná se o zprávy, o které nikdo nestojí, nicméně boj s tímto fenoménem je velice obtížný.

Spamy

Zbytečně vytěžují kapacitu elektronické pošty a mohou být nositeli virů a podvodů.

Obrana:

- snažit se o to, aby se Vaše e-mailová adresa nedostala do rukou útočníků
- neotvírat odkazy a přílohy podezřelých zpráv od neznámých odesílatelů a ihned takovou zprávu odstranit
- instalovat specializovaný program k filtraci e-mailů

volná

inzerát

